

כיתתון

דבר תורה

"וַיֹּאֲלֶהָ הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לְפָנֶיהֶם"

נשאלת השאלה:

לאחר מתן תורה פותחת התורה את משפטי ה' דווקא בדיני עבד עברי מדוע?!

והרי כל אחד מבני ישראל יצא עם מינימום עשרה חמורים טעונים בכסף וזהב מה להם ולדיני עבד כעת בשיא עשירותם?!

התשובה היא:

כי רק בני ישראל שכעת חשו מהי עבדות יוכלו להבין מה מרגיש העבד ולהזדהות עימו ואף לנהוג בו דרך כבוד.

שואלים המפרשים:

מה באה המילה "לפניהם" בפסוק ללמד אותנו?

רבי חיים בן עטר זצ"ל בספרו אור החיים הקדוש, נתן הסבר ייחודי למילה הזו:

וזה לשונו: "ולזה אמר 'אשר תשים לפניהם', פירוש: הגם כי דבר זה יש בו חסרון הרצון, שהקונה עבדו ימהר לשלחו אחר שש שנים, תשים הדברים לפניהם כי מצווה זו לזכות כל אחד מהם היא, כשיהיה עבד לא יעבוד בו לעולם, ובוזה יתרצה בדבר..."

המעשה הבא יסביר את דבריו של האור החיים הקדוש בצורה טובה:

מה הפעם?

דבר תורה

ע"מ 1

חידות – שאלות

ע"מ 3

חידות – תשובות

ע"מ 5

שרשור בד'חות

ע"מ 8

מסופר, ששר החינוך נאנק תחת קיצוצי האוצר בתקציב משרדו. בלית בררה הוא הזמין את שר האוצר לסיור במוסדות החינוך, וזה נענה להזמנה ובא בלוויית עוזרו האישי. שר החינוך הראה לעמיתו את המבנים המוזנחים, הציוד המיושן והסביר את הצורך המידי בשיפוץ.

השר ראה ושמע וכך אמר: "רוצה הייתי לעזור, אבל אין אפשרות – השמיכה קצרה לא ניתן לפרוץ את מסגרת התקציב".

למחרת הזמין שר הבריאות את שר האוצר לסיור, והתמונה חזרה על עצמה: מנהל בית החולים התאונן על מחסור בכוח אדם, על ההזנחה במחלקת גריאטריה כמו כן העלה בפני השר את צורך במכשור חדיש ובתרופות נחוצות ותוספת תקציב משמעותית.

שר האוצר שומע, ומורה לעוזרו הנאמן: "רשום! לאשר את התקנים הדרושים! לרכוש את התרופות, לקנות את הציוד ולבנות אנפים נוספים בדחיפות!!!". הסיור אכן הניב פירות.

בדרך חזרה, העז העוזר ושאל: "מה קרה אדוני השר! אמש הקשחת עמדות. אמרת שהשמיכה קצרה, שאסור לפרוץ את המסגרת. ואיד, לפתע פתאום, יש את כל הכסף הדרוש!?"

"אינך מביין?" השיב השר. "אני, בבית הספר כבר לא אלמד" ... לבית חולים יש סבירות גבוהה שאגיע" ...

למעשה השר דאג לעצמו...

כך הוא העניין אצלנו:

האור החיים מבאר שהתורה רומזת לנו שכדאי לנו לקיים את כל המשפטים והחוקים הכתובים בתורה, כגון דיני עבד עברי וכד', ואף אם איננו נכללים כרגע בקטגוריית העבדים ואין לנו שום הנאה מזכויות העבדים, אל לנו לשכוח שגלגל הוא שחוזר בעולם זה' זה משפיל וזה ירים, והיום אתה אולי אדון ויתכן שמחר תהיה עבד, והסבירות שמימוש חוקי העבדים יועיל גם לך בבוא היום שתיצרך ח"ו.

הבה נדאג גם אנו לעצמינו נקיים תורה ומצוות באופן כזה שהבניין הנצחי בעולם הבא שנבנה אך ורק ממעשינו הטובים יעמוד על תילו בגאווה...

שבת שלום ומבורך

דברי חכמים

חידות בחרוזים - שאלות

1) שלומיאל קם בבוקר השכם ממיטתו
התרחץ, התעטף בטלית ותפילין וגמר תפילתו
נטל ידיו וסיים במהרה סעודתו/לקח מקלו
ותרמילו וכלי עבודתו
ויצא לפועלו עדי ערב/להמציא לו ולביתו טרף
כך היה מנהגו זה רבות בשנים
בערב הוא שב לשמח אם על בנים
והנה הפתעה! שלומיאל שב בחצות היום
ופניו אינם כתמול שלשום
כל ישותו מביעה כאב/ואפילו לילדיו אינו שמ
לב
גם עם אשתו אינו מרבה שיחה/הזמן קצר
ודחוקה הבריחה.
"שימי בשק מעט לבנים ולחם
אך אל תרבי _ שלא ינביד על השכם
מפלטי רחוק ועלי ללכת במרוצה

כדי לצאת מהר מן הסכנה חוצה"

---

2) כשהאחד לבסוף יוצא לטולו השניח
משתחרר השני מאחורי דלתיים ובריח.

---

3) אמרו נא מתי ולמה

אסור להחזיק בבית פיז'מה.

---

4) התורה בעצמה כאילו מרגישה

שגבוהה יותר מדי היא הדרישה

ולכן, בתוספת נימוקה מדגישה

שכאן, לפנים משורת הדין היא הגישה.

---

5) שכרה של שיחה נאה/אין הקב"ה מקפח

גם שכר שתיקה יפה/טוב לגמול אין הוא שוכח.

---

6) לא תמיד שיטת הבזק/היא כולה לטובת החזק

תהליך איטי של נצחונות/מונע מהלוחם הרבה

אסונות.

---

7) ראש שמי כף כף/ואחריתי רביע הכף

ואמצעיתי כף על כף

ואם לא תבין/תספוק כף אל כף

תשובות בעמ' הבא

דברי חכמים

חידות בחרוזים - תשובות

1) כ"א, י"ב, י"ט: מכה איש ומת מות יומת. ואשר לא צדה והאלקים אנה לידו ושמתו לך מקום אשר ינוס שמה

2) כ"א, י"ח, י"ט: וכי יריבך אנשים והכה איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב. אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא.

3) כ"ב, כ"ד-כ"ו: אם כסף תלווה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה לא תשימון עליו נשק. אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לא. כי היוא כסותה לבדה היא שמלתו לערו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנוך אני.

4) ראה בתשובה לשאלה הקודמת

5) כ"ב, ל: ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשלכון אותו.

6) כ"ג, ג"ח-ל: ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך. לא אגרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חיית השדה. מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ.

7) משה (כ"ד, א):

ראש שמי כף-----כף=20+20=40 מ

ואחריתי רביע הכף-----רבע מ=20=5 ה

ואמצעיתי כף על כף-----כף+פ+ע+ל+כ+פ=300 ש

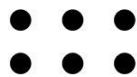
ואם לא תבין, תספוק כף אל כף = ביטוי של

אנזבה וצער. (ראה במדבר כ"ד, י).

מתוך הספר שאל בנך ויגדך

רב פורים תשפ"א הגישו מועמדות!

הכתרה - כיתה ח'
תלמוד תורה חברון ברקאי

בדיחות

מוגש ע"י אלחנן גפן

כל שבט אם המיוחדות שלו וכך גם עדות היום חס ושלום לא לזלזל באף עדה למשל תמנים הביאו לנו לימוד תורה בעל פה וקריאת התורה אם טעמים***למה התימנים שחורים? כי במעמד הר סיני הם קמו מוקדם והיו ראשונים ועמדו בשורה ראשונה ומרוב הקדושה נשרפו.*** יש אומרים שבזכות התימנים כולם שמחים כי התימנים הכי שמחים וכל שאר העדות שמחים שהם לא תימנים. ** איך קוראים לחתונה של תמני ואשכנזייה? קידוש לבנה ***המרוקאים יהודים חמים אלופים בהכנסת אורחים ובישולים****.אשת מרוקאית רואה שולחן עם שלושה רגליים. שאלו אותה: "מה חסר?" "סלטים!"***זהירות לא לעצבן מרוקאים***מרוקאי אחד נכנס לרופא שניים. לאחר שהוא מתיישב בכיסא המטופלים, הוא פונה לרופא ואומר: "תשמע דוקטור, אתה לא תכאיב לי, אני לא אכאיב לך...****מה ההבדל בין מרוקאי צדיק למרוקאי עצבני? הראשון מדליק, השני דליק!***מה רשום על דם של מרוקאי? זהירות: חומר דליק.***מרוקאי אוכל ואשתו רואה שהוא מתקשה ושואלת אותו: "רוצה סכין?" "למה, מי בא?***מדוע המרוקאים לא סובלים מבעיות דילמה? כי הם נוהגים לחתוך עניין... ** מרוקאי נכנס אם סכין לבנק למה? או לפתוח חשבון או לסגור חשבון***מאשכנזים ובמיוחד יקים אפשר ללמוד דיוק וסדר ***רופא גב יקה היה מאוד מדויק כל יום בשבע היה סוגר את הקליניקה שלו בשבע דופקים אצלו "סגור" הוא אומר ממשיכים לדפוק הוא פותח את הדלת ורואה איש עם סכין בגב "אנא תעזור לי" אומר האיש מוציא הרופא את הסכין ודוקר אותו בבטן "אתה רואה ממול יש רופא בטן הוא פתוח עד תשע" ***אמריקאי, מרוקאי ויקה נידונו למוות על ידי גליוטינה. בהחתלה שאלו את המרוקאי: "אתה רוצה לשכב על הגב ולראות את הסכין, או לשכב על הבטן ולא לראות את הסכין?" "אני מפחד מהסכין שלכם? אשכב על הגב." כך עשו. הסכין יורד עד סנטימטרים ספורים לפני

צווארו. "חוק אצלנו שאם המכשיר לא עובד, אתה משוחרר."
 והמרוקאי הלך הביתה. שאלו את האמריקאי איך הוא רוצה לשכב.
 "מה פתאום לראות את הסכין! אתם רוצים שיהיו לי סיוטים בלילות?"
 ושכב על הבטן. הסכין ירד ונתקע סנטימטר לפני הצוואר שלו. "אם כן,
 גם אתה יכול ללכת." בסוף שאלו את היקה איזה מצב שכיבה יותר
 נוח לו. ענה היקה: "קודם כל תתקנו את המכשיר!"...***מדוע יש לבית
 הכנסת של יקים תמים פתח רחב מאוד? משום שכולם מגיעים בדיוק
 באותו זמן.***בז' מרחשוון הבעל מודיע לפני שהוא הולך לבית
 הכנסת שהחל מהיום הוא יחזור 5 שניות יותר מאוחר. מדוע? כי
 אומרים ותן טל ומטר לברכה.***פעם מישהו נכנס לבית כנסת של
 יקים ושואל מתפללים פה עכשיו מינחה?" "לא" עונה הגבאי "אז מתי
 יש כאן מינחה." מסתכל הגבאי בשעון מחכה שתי שניות ואומר
 "עכשיו אשרי..****" אשכנזי אחד נכנס לבית כנסת ספרדי ושומע כל
 כמה דקות קדיש ניגש לגבאי ואומר "אתם מרבים בקדישים וזה אסור
 על פי ההלכה" "זה הלכה מה שאתה אומר" כן בהחלט" אומר
 האשכנזי, עונה הספרדי "יופי רבי חנניה אומר יתגדל ויתקדש
 ***בקדיש האשכנזים אומרים רק "חיים טובים" אבל הספרדים
 אומרים "חיים פרנסה ברכה והצלחה" כי לאשכנזים יש הכול רק חיים
 טובים אבל הספרדים.***..באבלות הספרדים אומרים "מן השמיים
 תנוחמו" והאשכנזים "המקום ינחם אתכם" כי לאשכנזים יש כסף אז
 המקום הירושה שהשאיר תנחם אתכם אבל לספרדים אין כלום אז
 מהשמיים תנוחמו כי זה מה יש***אמריקאי ומרוקאי גרים בשכנות.
 האמריקאי מראה לשכן שלו את דירתו: "יש לי שלט למיקרוגל, שלט
 למכונת כביסה, שלט לרדיו, יש לך גם שלטים?" "בטח! יש לי שלט
 חצילים, שלט מטבוחה, שלט ירקות..."